

APPGM-SDG

PERSATUAN PROMOSI
MATLAMAT PEMBANGUNAN LESTARI
PPM-023-14-07012020

LAPORAN BENGKEL PEMBANGUNAN KAPASITI KAWASAN PARLIMEN 2025 P.094 HULU SELANGOR

ISI

KANDUNGAN

Kata Aluan	I
Prakata	III
BAHAGIAN 1: Pengenalan	1
Latar Belakang	1
Objektif	3
Kaedah Pelaksanaan	4
Ringkasan Aktiviti yang Telah Dijalankan	4
BAHAGIAN 2: Aktiviti Bengkel	5
Aktiviti I : Sesi Pengenalan (<i>Ice-Breaking</i>)	5
Aktiviti II : Pendedahan Mengenai SDG	6
Aktiviti III : Perbincangan Penyelesaian Isu Parlimen Hulu Selangor	7
Aktiviti IV : Kumpulan Sokongan Penyampaian Kepimpinan Matlamat Pembangunan Mampan	8
BAHAGIAN 3: Hasil Dapatan	9
Hasil Dapatan Pertama : Inisiatif Semasa	9
Hasil Dapatan Kedua : Cadangan Penyelesaian Isu Oleh Agensi	22
BAHAGIAN 4: Penutup	34
Penutup	34

Kata Aluan

YB Puan Young Syefura Othman

Ahli Jawatankuasa APPGM-SDG;

Ahli Parlimen Bentong (P.089)

Bismillahirrahmanirrahaim.

Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.

Salam sejahtera.

Saya berbesar hati atas penerbitan *Kompilasi Laporan Bengkel Pembangunan Kapasiti Kawasan Parlimen 2025*. Selaku Ahli Jawatankuasa APPGM-SDG saya menyambut baik penerbitan *Kompilasi* ini, dan mengucapkan tahniah kepada pasukan Unit Pembangunan Kapasiti, Jabatan Penyelarasan Kawasan Parlimen, APPGM-SDG.

Pembangunan negara pada akhirnya harus diterjemahkan kepada perubahan yang dapat dirasakan oleh rakyat. Setiap kawasan Parlimen mempunyai realiti dan keperluan yang tersendiri. Apa yang menjadi keutamaan di sebuah kawasan mungkin berbeza daripada kawasan yang lain, bergantung kepada struktur ekonomi, keadaan sosial, alam sekitar, demografi, kemudahan serta sumber dan potensi yang terdapat di kawasan tersebut. Oleh itu, suara dan pengalaman masyarakat di peringkat tempatan perlu menjadi sebahagian daripada proses pembangunan. Dasar yang baik memerlukan pemahaman yang baik tentang realiti di lapangan, manakala penyelesaian yang berkesan memerlukan kerjasama antara mereka yang memahami dasar dengan mereka yang berhadapan secara langsung dengan isu tersebut.

Dalam hal ini, institusi Parlimen Malaysia mempunyai kedudukan yang unik. Ahli Parlimen bukan sahaja membawa suara rakyat ke institusi Parlimen, tetapi turut memainkan peranan penting dalam menghubungkan keperluan kawasan dengan agensi kerajaan, pihak berkuasa tempatan dan pemegang taruh pembangunan yang lain. *Bengkel Pembangunan Kapasiti Kepimpinan Matlamat Pembangunan Mampan* anjuran Unit

Pembangunan Kapasiti, Jabatan Penyelarasan Kawasan Parlimen, APPGM-SDG menyediakan satu pentas yang penting bagi mengukuhkan hubungan tersebut. Melalui penglibatan pelbagai pihak, isu dan cabaran setempat dapat dibincangkan secara lebih terbuka dan tersusun, manakala peluang untuk membina penyelesaian secara bersama dapat dikenal pasti.

Lebih penting, proses ini menggalakkan kita untuk melihat pembangunan bukan hanya daripada sudut masalah, tetapi juga daripada sudut aset, kekuatan dan potensi yang dimiliki oleh sesebuah komuniti. *Kompilasi Laporan Bengkel Pembangunan Kapasiti Kawasan Parlimen 2025* ini menghimpunkan sebahagian daripada pengetahuan dan pandangan yang diperoleh melalui proses tersebut. Ia memberikan gambaran tentang cabaran yang dihadapi di peringkat tempatan, di samping mengetengahkan cadangan dan potensi penyelesaian yang telah dikenal pasti bersama oleh pemegang taruh.

Saya percaya dapatan seperti ini mempunyai nilai yang lebih luas daripada sekadar menjadi rekod sesuatu program. Ia boleh menjadi bahan rujukan dalam memahami keutamaan kawasan, memperkukuh penyelarasan antara pihak berkepentingan dan menyokong perbincangan berkaitan dasar serta pembangunan pada masa hadapan. Pembangunan mampan merupakan tanggungjawab bersama. Ia memerlukan kerajaan yang responsif, institusi yang berkesan, komuniti yang berdaya tahan serta kerjasama daripada seluruh lapisan masyarakat.

Semoga usaha yang dirakamkan melalui laporan ini dapat terus memperkukuh hubungan antara Parlimen dan masyarakat serta menyumbang kepada pembangunan yang lebih inklusif, berasaskan bukti dan benar-benar berpaksikan keperluan rakyat.

Prakata

Puan Nur Rahmah Othman

Pengarah Eksekutif APPGM-SDG

Pembangunan mampan memerlukan lebih daripada komitmen terhadap matlamat dan sasaran. Ia memerlukan keupayaan untuk memahami realiti, mengenal pasti keutamaan, menggerakkan kerjasama dan menterjemahkan pengetahuan kepada tindakan.

Dalam usaha memperkukuh penyetempatan Matlamat Pembangunan Mampan (SDGs) di Malaysia, APPGM-SDG mengambil pendekatan yang memberi penekanan kepada penglibatan di peringkat kawasan parlimen dan daerah. Pendekatan ini berasaskan kepada keyakinan bahawa pembangunan yang lebih berkesan perlu mengambil kira pengetahuan dan pengalaman yang wujud di peringkat akar umbi serta menyediakan ruang kepada pemegang taruh untuk menjadi sebahagian daripada proses penyelesaian.

Bengkel Pembangunan Kapasiti Kepimpinan Matlamat Pembangunan Mampan merupakan salah satu usaha untuk mencapai tujuan tersebut. Sepanjang tahun 2025, sebanyak 28 bengkel telah dilaksanakan dengan penglibatan Ahli-ahli Parlimen, agensi kerajaan, pihak berkuasa tempatan, organisasi masyarakat sivil, komuniti dan pelbagai pemegang taruh lain.

Proses ini menghasilkan satu himpunan pengetahuan dan perspektif yang penting tentang isu pembangunan di kawasan parlimen. Lebih daripada sekadar mengenal pasti masalah, perbincangan turut memberi tumpuan kepada memahami cabaran, mengenal pasti intervensi sedia ada, memetakan pihak yang berkaitan dan meneroka penyelesaian yang berpotensi untuk dilaksanakan.

Antara perkara yang semakin jelas melalui proses ini adalah hakikat bahawa cabaran pembangunan di peringkat akar umbi lazimnya bersifat saling berkait. Isu sosial, ekonomi, alam sekitar, kesejahteraan masyarakat dan tadbir urus tidak semestinya boleh diselesaikan melalui pendekatan satu sektor atau satu agensi sahaja.

Keadaan ini mengukuhkan keperluan kepada pendekatan *whole-of-society* dan *whole-of-government*, di mana penyelesaian dibangunkan melalui kerjasama antara institusi, agensi dan komuniti. Dalam konteks ini, peranan Parlimen adalah penting sebagai ruang yang menghubungkan suara rakyat, pembuat dasar dan pihak pelaksana.

Dokumen laporan ini merupakan satu usaha untuk membawa dapatan daripada peringkat kawasan kepada gambaran yang lebih luas. Ia membolehkan persamaan isu, cabaran rentas kawasan dan potensi penyelesaian dikenal pasti, di samping memberikan perhatian kepada konteks khusus setiap lokaliti.

Kompilasi Laporan Bengkel Pembangunan Kapasiti Kawasan Parlimen 2025 ini juga perlu dilihat sebagai satu sumber pengetahuan berasaskan pengalaman dan realiti setempat. Dapatan yang terkandung berpotensi menyokong perbincangan yang lebih berasaskan bukti dalam merangka intervensi, memperkukuh penyelarasan antara agensi serta mengenal pasti ruang tindakan yang boleh diteruskan.

Namun, penerbitan *Kompilasi* ini bukan titik akhir kepada proses ini. Sebaliknya, ia merupakan satu titik rujukan untuk langkah seterusnya dengan menghubungkan dapatan kepada perancangan, perancangan kepada sumber, dan sumber kepada tindakan.

Dalam konteks tersebut, bengkel pembangunan kapasiti perlu difahami sebagai proses yang berterusan. Pembinaan kapasiti bukan hanya berkaitan dengan peningkatan pengetahuan, tetapi juga pembinaan hubungan, kepercayaan, keupayaan untuk bekerjasama dan kesediaan untuk bertindak secara kolektif.

APPGM-SDG merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua Ahli-ahli Parlimen, kementerian dan agensi kerajaan, pihak berkuasa tempatan, organisasi masyarakat sivil, komuniti serta semua pemegang taruh yang telah memberikan masa, kepakaran dan komitmen sepanjang pelaksanaan *Bengkel Pembangunan Kapasiti Kepimpinan Matlamat Pembangunan Mampan 2025*.

Semoga kompilasi ini dapat menjadi salah satu rujukan yang menyumbang kepada pengukuhan penyetempatan SDG, memperluas kerjasama antara institusi dan masyarakat, serta menyokong usaha membina pembangunan Malaysia yang lebih inklusif, berdaya tahan dan mampan.

Pengenalan

Siti Shafina Sanusi

Penolong Pengarah &

Ketua Fasilitator Latihan dan Pendidikan

Jabatan Penyelarasan Kawasan Parlimen

APPGM-SDG

Matlamat Pembangunan Mampan (*Sustainable Development Goals - SDG*) menyediakan kerangka global bagi membentuk pembangunan yang inklusif, saksama, berdaya tahan dan mampan. Walau bagaimanapun, keberkesanan agenda tersebut bergantung kepada sejauh mana matlamat dan aspirasi global dapat diterjemahkan kepada dasar, perancangan dan tindakan yang bersesuaian dengan realiti masyarakat di peringkat tempatan.

Dalam konteks Malaysia, institusi perwakilan di peringkat parlimen merupakan antara ruang penting yang mempertemukan masyarakat, wakil rakyat, kerajaan, agensi pelaksana, pihak berkuasa tempatan dan pelbagai pemegang taruh pembangunan. Kedudukan mereka yang paling dekat dengan komuniti memberikan kelebihan kepada Ahli dan Pejabat Parlimen untuk mengenal pasti isu sebenar yang dihadapi masyarakat serta memahami keperluan dan potensi tempatan dengan lebih dekat.

Atas kefahaman tersebut, *Bengkel Pembangunan Kapasiti Kepimpinan Matlamat Pembangunan Mampan* anjuran Unit Pembangunan Kapasiti, Jabatan Penyelarasan Kawasan Parlimen, APPGM-SDG dilaksanakan sebagai satu pentas untuk memperkukuh proses penyetempatan SDG melalui penglibatan dan pembelajaran bersama di peringkat kawasan parlimen. Bengkel ini memberi penekanan kepada peningkatan pengetahuan berkaitan SDG. Ia juga membuka ruang untuk pelbagai pemegang taruh untuk mengenal pasti isu, menganalisis cabaran, memetakan intervensi sedia ada serta meneroka penyelesaian yang berpotensi dilaksanakan secara bersama.

Sepanjang tahun 2025, sebanyak 28 bengkel telah berjaya dilaksanakan di 32 kawasan parlimen yang terlibat dengan menghimpunkan pelbagai pemegang taruh daripada sektor kerajaan, pihak berkuasa tempatan, masyarakat, wakil komuniti dan pihak berkepentingan yang lain. Kepelbagaian ini penting bagi membolehkan isu

pembangunan dilihat daripada perspektif yang berbeza serta mengenal pasti ruang kerjasama yang melangkaui sempadan sektor dan institusi.

Pendekatan yang digunakan turut memberi penekanan kepada peralihan daripada pengenalpastian isu kepada pembentukan penyelesaian. Melalui proses perbincangan secara berstruktur, peserta digalakkan untuk memahami hubungan antara isu, punca dan kesannya, mengenal pasti intervensi yang telah tersedia serta meneroka peranan pihak-pihak yang berkaitan dalam menangani cabaran tersebut.

Dapatan daripada proses ini kemudiannya dihindungkan dalam laporan dan disusun mengikut zon. Pendekatan ini membolehkan isu dan tema yang mempunyai persamaan dikenal pasti merentasi kawasan parlimen, pada masa sama mengekalkan konteks dan keunikan setiap lokaliti. Ia juga membuka ruang untuk melihat cabaran pembangunan bukan semata-mata sebagai isu yang terasing mengikut kawasan, tetapi sebagai sebahagian daripada arus atau *trend* yang mempunyai hubungan dan implikasi yang lebih luas.

Kompilasi Laporan Bengkel Pembangunan Kapasiti Kawasan Parlimen 2025 ini berfungsi sebagai satu bentuk dokumentasi pengetahuan dan bukti daripada peringkat tempatan. Ia merakamkan pandangan, pengalaman dan cadangan pemegang taruh yang terlibat serta menyediakan asas untuk perbincangan yang lebih tersusun berkaitan intervensi dan tindakan susulan melalui kerjasama penyelarasan.

Dalam kerangka ini, bengkel pembangunan kapasiti perlu dilihat sebagai sebahagian daripada proses *SDG localisation* yang lebih luas selain menghubungkan aspirasi pembangunan di peringkat global dan nasional dengan realiti, keutamaan serta kapasiti yang wujud di peringkat kawasan parlimen.

Akhirnya, kejayaan bengkel pembangunan kapasiti tidak hanya diukur berdasarkan bilangan bengkel atau jumlah peserta yang terlibat. Tetapi melalui sejauh mana pengetahuan dan dapatan yang dihasilkan dapat menyumbang kepada tindakan yang lebih menyeluruh, keputusan yang lebih berasaskan bukti dan pembangunan yang lebih responsif terhadap keperluan masyarakat. *Kompilasi* ini dan laporan-laporan yang dimuatkan dalamnya menjadi satu langkah dalam proses tersebut.

BAHAGIAN 1:

Pengenalan

Latar Belakang

Bengkel Pembangunan Kapasiti Kepimpinan Matlamat Pembangunan Mampan yang bertujuan untuk meningkatkan kapasiti kepimpinan dan pengetahuan agensi kerajaan mengenai Matlamat Pembangunan Mampan (SDG) telah selesai diadakan di Parlimen Hulu Selangor pada 12 Februari 2025 bertempat di Dewan Sri Damai, Kalumpang, Selangor.

Seramai 20 orang peserta yang terdiri daripada pelbagai agensi kerajaan telah hadir. Bengkel ini turut mendapat sokongan penuh daripada Pejabat Ahli Parlimen Hulu Selangor dan Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Selangor.

Jadual dibawah menunjukkan senarai agensi-agensi kerajaan yang telah hadir ke bengkel:

BIL	SENARAI AGENSI
1.	Pejabat Kesihatan Daerah Hulu Selangor (PKD)
2.	Pejabat Hutan Daerah Hulu Selangor
3.	Ibu Pejabat Polis Daerah (IPD) Hulu Selangor
4.	Agensi Antidadah Kebangsaan (AADK) Hulu Selangor
5.	Pejabat Felda Sungai Tenggi
6.	Pejabat Kebajikan Masyarakat Daerah Hulu Selangor
7.	FELDA Gedangsa
8.	FELDA Soeharto
9.	Pengurusan Air Selangor
10.	Pejabat Tanah Dan Galian Negeri Selangor
11.	Majlis Perbandaran Hulu Selangor (MPHS)

BIL	SENARAI AGENSI
12.	Pejabat Belia dan Sukan Daerah Hulu Selangor
13.	Pejabat Daerah dan Tanah Hulu Selangor

Program ini telah dikendalikan oleh 5 orang fasilitator daripada APPGM-SDG iaitu:

- **Dr Teo Lee Ken** (Pengarah Jabatan Penyelarasan Kawasan Parlimen dan Penyelaras Zon Tengah)
- **Nuha Mysara Binti Mohd Hisam** (Ketua Penyelidik Hulu Selangor)
- **Puan Siti Shafina Sanusi** (Pegawai Pembangunan Kapasiti)
- **Nurmaisarah Mohd Asri** (Pegawai Pembangunan Kapasiti)
- **Arunagiri Subramanian** (Rakan Solusi)

Objektif

Objektif utama bengkel ini adalah:

- **Meningkatkan kesedaran dan pemahaman mengenai Matlamat Pembangunan Mampan (SDG):** Bengkel ini bertujuan untuk memberikan pendidikan kepada peserta mengenai 17 SDG, kepentingannya di peringkat tempatan, serta kesannya terhadap kelestarian sosial, ekonomi, dan alam sekitar.
- **Menggalakkan kerjasama antara agensi dalam menangani cabaran pembangunan dan isu komuniti di peringkat tempatan:** Pengukuhan kerjasama antara-agensi dapat memanfaatkan sumber secara lebih cekap, meningkatkan keupayaan menyelesaikan masalah, serta mewujudkan penyelesaian holistik yang sesuai dengan keperluan masyarakat setempat.
- **Mengenal pasti dan menggalakkan penglibatan agensi berautoriti serta pemimpin tempatan untuk menerajui pelaksanaan SDG di peringkat akar umbi:** Mengenal pasti dan memperkasakan pemimpin tempatan, pegawai kerajaan daerah, dan wakil komuniti yang berpotensi menjadi penggerak utama SDG, memberi inspirasi kepada orang lain, serta mendorong kesan jangka panjang dalam komuniti mereka.
- **Mengintegrasikan prinsip SDG dalam proses kerja harian, tadbir urus, dan rangka dasar:** Selain meningkatkan kesedaran dan perancangan, mengamalkan prinsip SDG dalam pembuatan keputusan harian dapat memastikan kelestarian kekal sebagai keutamaan dalam pentadbiran dan pembangunan. Ini melibatkan penyelarasan dasar, prosedur kerja, dan perancangan strategik dengan sasaran SDG, sekaligus membawa kepada perubahan institusi yang dapat meningkatkan kecekapan tadbir urus, pembangunan komuniti, dan pengurusan alam sekitar secara berterusan.

Kesemua objektif ini secara kolektif menyumbang kepada membangunkan budaya kelestarian, memastikan bahawa SDG bukan sahaja difahami tetapi dilaksanakan secara aktif pada semua peringkat tadbir urus dan penglibatan komuniti.

Kaedah Pelaksanaan

Kaedah Penyampaian yang telah dijalankan sepanjang program.

- Syarahan interaktif
- Perkongsian pengalaman
- Aktiviti dan permainan interaktif
- Perbincangan dalam kumpulan
- Pembentangan kumpulan

Ringkasan Aktiviti yang Telah Dijalankan

Bengkel yang telah dijalankan ini merangkumi empat (4) aktiviti utama yang berikut;

- **Aktiviti I** : Sesi pengenalan '*ice-breaking*'
- **Aktiviti II** : Pendedahan Mengenai SDG
- **Aktiviti III** : Perbincangan Penyelesaian Isu Parlimen Hulu Selangor
- **Aktiviti IV** : Kumpulan Sokongan Penyampaian Kepimpinan Matlamat Pembangunan Mampan

BAHAGIAN 2:

Aktiviti Bengkel

Aktiviti I : Sesi Pengenalan (*Ice-Breaking*)

Program telah dimulakan dengan sesi pengenalan (*ice breaking*) melalui permainan BINGO. Sesi ini bertujuan untuk memberi peluang kepada peserta saling berinteraksi agar mereka dapat mengenali antara satu sama lain dengan lebih dekat. Uniknya, permainan ini turut diintegrasikan dengan elemen SDG dimana kenyataan-kenyataan yang diberikan adalah berkait dengan SDG. Melalui aktiviti ini, para peserta bukan sahaja dapat berkenalan, malah turut didedahkan dengan amalan-amalan asas SDG secara santai dan menarik.

Aktiviti II : Pendedahan Mengenai SDG

Selepas sesi *ice-breaking*, program diteruskan dengan pengenalan Kumpulan Rentas Parti Parlimen Malaysia mengenai Matlamat Pembangunan Mampan (APPGM-SDG) dan penjelasan yang lebih terperinci mengenai 17 Matlamat Pembangunan Mampan. Sesi ini menghuraikan dengan lebih mendalam peranan penting SDG dalam pembangunan mampan serta bagaimana agensi-agensi boleh memainkan peranan aktif dalam mencapai sasaran tersebut. Para peserta turut didedahkan dengan langkah-langkah praktikal yang boleh diambil oleh agensi untuk menyelaraskan operasi dan program mereka dengan prinsip-prinsip SDG.

Aktiviti perbincangan dan pemetaan SDG oleh peserta bengkel secara berkumpulan.

Aktiviti III : Perbincangan Penyelesaian Isu Parlimen Hulu Selangor

Pengisian aktiviti bagi sesi seterusnya adalah perbincangan antara-agensi dalam mencari penyelesaian isu setempat. Satu aktiviti interaktif telah dijalankan dan dimulakan dengan ketua penyelidik bagi Parlimen Hulu Selangor, Nuha Mysara Binti Mohd Hisam membentangkan isu-isu yang diperolehi hasil daripada lawatan pemetaan isu yang telah dijalankan. Isu yang telah dipilih untuk diberi perhatian dan dibincangkan adalah seperti berikut;

BIL.	TEMA	ISU
1.	Sosial	Gejala Sosial yang Semakin Meningkat
2.	Alam Sekitar	Pengurusan Sampah

Aktiviti IV : Kumpulan Sokongan Penyampaian Kepimpinan Matlamat Pembangunan Mampan

Kumpulan Sokongan Penyampaian dan Kepimpinan Matlamat Pembangunan Mampan ini adalah merupakan satu inisiatif kolaboratif yang melibatkan kakitangan agensi kerajaan di peringkat negeri dan daerah di kawasan Parlimen Hulu Selangor bersama kumpulan pemimpin setempat dan ahli komuniti.

Kumpulan sokongan penyampaian ini ditubuhkan dengan tujuan untuk memastikan pelaksanaan SDG dilaksanakan secara menyeluruh dan inklusif sehingga ke peringkat akar umbi. Ini bagi memastikan tiada individu atau kelompok masyarakat yang terpinggir atau ketinggalan dalam proses pembangunan yang dilaksanakan.

Sebagai simbolik komitmen dan sokongan terhadap penyetempatan Matlamat Pembangunan Mampan, bacaan ikrar telah diadakan oleh wakil-wakil agensi kerajaan yang hadir. Bacaan ini telah diketuai oleh Encik Azizi Bin Mad Arifin, Inspektor dari IPD Hulu Selangor.

Perbincangan mengenai Pemetaan SDG oleh para peserta yang mana masing-masing saling membincangkan isu, cabaran, penyelesaian kepada cabaran serta agensi-agensi yang berkaitan dalam menyelesaikan isu-isu yang dikenal pasti.

Bacaan ikrar Kumpulan Sokongan Penyampaian dan Kepimpinan Matlamat Pembangunan Mampan Parlimen oleh wakil-wakil agensi yang hadir.

BAHAGIAN 3:

Hasil Dapatan

Hasil Dapatan Pertama : Inisiatif Semasa

Berdasarkan aktiviti Pemetaan SDG yang telah dijalankan, beberapa inisiatif semasa telah dikenal pasti sebagai contoh kejayaan dalam mengaplikasikan prinsip SDG di peringkat Parlimen Hulu Selangor. Pengenalpastian ini dilakukan melalui sesi perbincangan yang konstruktif, perkongsian maklumat yang menyeluruh, serta refleksi mendalam daripada para peserta yang terlibat.

Inisiatif semasa yang dikenal pasti merupakan hasil dapatan daripada sesi perkongsian pihak agensi yang hadir, di mana mereka membentangkan tindakan serta program sedia ada yang telah dan sedang dilaksanakan dalam skop tugas harian masing-masing. Hasil dapatan ini telah disusun mengikut 5 tonggak utama SDG (*5 Pillars*) dan matlamat SDG utama bagi setiap program agensi. Rajah dibawah menunjukkan *5 Pillars* :

Hasil perbincangan bersama wakil-wakil agensi yang telah hadir, berikut merupakan senarai program-program yang dilaksanakan oleh agensi yang berkaitan di Parlimen Hulu Selangor berdasarkan 17 matlamat SDG.

P1-People / Kemanusiaan

MEMBASMI SEMUA BENTUK KEMISKINAN DI SELURUH DUNIA

BIL	AGENSI	PROGRAM
1.	Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM)	Bantuan Kewangan Bantuan ini diberikan kepada golongan kurang berkemampuan dengan tujuan untuk membasmi miskin tegar, mendapatkan rawatan kesihatan, anak-anak mendapat pendidikan dan mengurangkan kadar jenayah
2.	Majlis Perbandaran Hulu Selangor (MPHS)	Jom Kongsi Rezeki Sebuah program dengan kerjasama Mr. DIY dan Segi Fresh dalam memberikan bakul makanan kepada golongan sasar sewaktu Covid-19. Program ini telah berlangsung pada tahun 2020-2021. Tabung Endowmen Tabung ini memberi manfaat kepada pelajar-pelajar sekolah di daerah Hulu Selangor melalui pemberian sarapan pagi percuma kepada pelajar-pelajar sekolah. Sehingga kini, sebanyak 74 buah sekolah telah mendapat manfaat hasil sumbangan tabung ini. Selain itu, hasil tabung ini juga digunakan untuk menaiktaraf Tabika Kemas di Kuala Kubu Bharu.

MENGHENTIKAN MASALAH KELAPARAN, MENCAPAI SASARAN JAMINAN MAKANAN DAN PEMAKANAN YANG LEBIH BAIK SERTA MENGGALAKKAN PERTANIAN LESTARI

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
1.	Pusat Kesihatan Daerah Hulu Selangor	Program Bakul Makanan Program ini menyasarkan golongan kanak-kanak kekurangan zat makanan bagi memastikan tiada kanak-kanak yang terbantut melalui pengambilan nutrisi yang lengkap. Hasilnya, kadar kanak-kanak kekurangan zat makanan telah menurun.

MEMASTIKAN KEHIDUPAN YANG SIHAT DAN MENGGALAKKAN KESEJAHTERAAN PADA SEMUA PERINGKAT UMUR

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
1.	Pusat Kesihatan Daerah Hulu Selangor	Penyajian Hidangan Sihat Program ini menyasarkan penyediaan sajian sihat sewaktu mesyuarat dalam sektor perkhidmatan awam. Tujuan utama adalah untuk mengurangkan kadar obesiti dan penyakit tidak berjangkit dalam kalangan penjawat awam. Antara kempen lain yang turut diuar-uarkan ialah kempen 'War on Sugar'. Penubuhan Pasukan COMBI COMBI (<i>Communication for Behavioral Impact</i>) merupakan salah satu strategi untuk menangani masalah Denggi di Malaysia. Melalui kerjasama yang erat antara komuniti setempat dan pusat kesihatan, lebih banyak tempat pembiakan jentik-jentik Aedes berjaya dimusnahkan. Pewartaan Akta 852: Perincian Akta Kawalan Produk Merokok 2024 Akta ini telah mulai kuat kuasa pada 1 Oktober 2024 yang mana akta ini bertujuan untuk mengekang penjualan produk merokok yang berbentuk permainan dan menarik perhatian golongan kanak-kanak serta remaja. Melalui pelaksanaan ini, kadar penyakit tidak berjangkit (<i>Non-Communicable Diseases</i>) seperti gangguan pernafasan kronik pada

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
		individu khususnya golongan belia dapat dikurangkan. • Saringan dan Intervensi Pengurangan Kemudaratan Alkohol Memastikan tiada komuniti yang ketagihan alkohol serta memastikan penghasilan alkohol dibawah standard yang telah ditetapkan. • Pembinaan Klinik Kesihatan Bukit Sentosa Pembangunan perkhidmatan kesihatan secara holistik kepada penduduk setempat bagi kemudahan mendapatkan perkhidmatan kesihatan.
2.	Pejabat Belia dan Sukan	• Rakan Muda Nafas Baharu Terdapat 10 Gaya Hidup Rakan Muda yang digerakkan dibawah inisiatif ini seperti Rakan Aktif, Rakan Bumi, Rakan Demokrasi, Rakan Digital, Rakan Ekspresi, Rakan Litar, Rakan Muzik, Rakan Mahir, Rakan Niaga dan Rakan Prihatin. Inisiatif ini telah ditubuhkan dengan objektif supaya golongan belia dapat menggunakan platform ini untuk pengisian masa berkualiti dan penyatuan perpaduan belia antara kaum. Antara program-program yang telah dilaksanakan adalah <i>plogging</i> (aktiviti berlari/beriadah sambil mengutip sampah), senaman bersama warga emas, Anugerah Perdana Belia, Sukarelawan Anak Siswa (SATRIA) dan lain-lain. • Geran Sukan Komuniti Geran ini ditawarkan kepada persatuan/kelab/pertubuhan yang berdaftar dibawah Pesuruhjaya Sukan (PJS) dan Pendaftar Pertubuhan Belia (ROY). Geran yang ditawarkan adalah pelbagai bergantung kepada jenis permohonan bermula dari RM5k sehingga RM50k.

**MEMASTIKAN PENDIDIKAN BERKUALITI SECARA MENYELURUH
DAN SAKSAMA SERTA MENGGALAKKAN PELUANG
PEMBELAJARAN SEPANJANG HAYAT UNTUK SEMUA**

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
1.	Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM)	Latihan Kemahiran Percuma Kemiskinan dapat dikawal – golongan tercicir berpeluang mendapatkan pendidikan dan pekerjaan.
2.	Beringin Natural Farm	Memberi kemahiran pendawaian fasa tunggal kepada penagih dadah dalam pemulihan di Bukit Beruntung.

P2-Prosperity / Kemakmuran

**MEMASTIKAN AKSES KEPADA TENAGA MAMPU MILIK, BOLEH
DIPERCAYAI, LESTARI DAN MODEN UNTUK SEMUA**

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
1.	Majlis Perbandaran Hulu Selangor (MPHS)	Retrofit Lampu Jalan Retrofit lampu jalan jenis HPSV (<i>High-Pressure Sodium Vapor</i>) kepada LED dilaksanakan bagi mengurangkan penggunaan tenaga elektrik, jangka hayat yang lebih lama dan menambahbaik kualiti pencahayaan.

**MENGGALAKKAN PERTUMBUHAN EKONOMI YANG MAMPAN,
MENYELURUH DAN LESTARI, GUNA TENAGA PENUH DAN
PRODUKTIF SERTA PEKERJAAN YANG BAIK UNTUK SEMUA**

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
1.	FELDA Soeharto	Pembinaan Inap Desa dan Pemulihan Kawasan Strategik Tender bagi pembinaan dan pengendalian inap desa ini telah dianugerahkan kepada warga tempatan untuk menjana ekonomi setempat disamping meningkatkan jumlah pelancong yang datang.

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
2.	Beringin Farm	Projek Tanaman Cili Fertigasi Tanaman yang telah dijalankan sejak 2 tahun yang lepas ini telah dijalankan di Pejabat Penghulu Hulu Selangor. Projek tanaman ini melatih 10 pekebun kecil dalam aktiviti fertigasi cili. Kini, usaha ini telah disambung dengan tajaan pertanian Sejati Madani. Hasilnya, seramai 5 orang peserta berjaya menghasilkan kebun mereka sendiri.
3.	Majlis Perbandaran Hulu Selangor (MPHS)	Program Rakan Strategik Pelancongan RSPD Program ini bertujuan untuk memastikan kawasan rekreasi di Hulu Selangor dapat dijaga dan dipelihara dengan baik. Malah, melalui program ini ekonomi penduduk setempat turut berjaya ditingkatkan.

MENJADIKAN BANDAR DAN PENEMPATAN MANUSIA LEBIH MENYELURUH, SELAMAT, BERDAYA TAHAN DAN MAMPAN

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
1.	Majlis Perbandaran Hulu Selangor (MPHS)	Penyediaan Tempat Letak Kereta (TLK) Khas MPHS menyediakan TLK khas untuk golongan wanita, keluarga dan OKU di kawasan-kawasan seperti pusat komersial, fasiliti awam, hospital dan klinik, kawasan kediaman dan lain-lain. Penyediaan TLK khas ini adalah untuk memastikan kemudahan aksesibiliti untuk golongan OKU dan berkeluarga, keselamatan terutamanya golongan wanita dan keterangkuman untuk semua golongan. Geran Khas Komuniti Mampan (G-KOM) Hulu Selangor Pemberian geran dengan anggaran jumlah RM100k-RM120k telah mula diberikan sejak tahun 2022. Geran ini memberi manfaat kepada 4 jenis kategori komuniti di Daerah Hulu Selangor iaitu ○ Komuniti Penduduk ○ Institusi Pendidikan ○ Badan Bukan Kerajaan (NGO) ○ Institusi Keagamaan Melalui projek Ekonomi Pertanian Bandar, penerima geran dapat menjana ekonomi hiliran.

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
		• Rancangan Kawasan Khas (RKK) Kuala Kubu Bharu RKK ini telah diwartakan bagi mengawal pembangunan di daerah Kuala Kubu Bharu yang merupakan destinasi eko-pelancongan. Melalui pewartaan RKK ini, dasar dan garis panduan telah digubal untuk rujukan pihak masyarakat dan pemaju. • Zon Bandar Rendah Karbon Zon bandar ini diwujudkan bagi mengurangkan kadar pelepasan Gas Rumah Hijau (GHG) – Mewujudkan 4 zon bandar rendah karbon - 16 rakan kongsi strategik.
2.	FELDA	• Pinjaman Pembesaran Rumah Pinjaman ini diberikan untuk membantu golongan peneroka membina semula atau menambah baik struktur rumah mereka.
3.	Pejabat Tanah & Galian Negeri Selangor	• Sistem E-Tanah Sistem ini dibangunkan bagi mendigitalkan sistem pentadbiran tanah secara elektronik dan bersepadu ke arah pentadbiran tanah yang lebih efektif, telus dan berintegriti.

MEMASTIKAN CORAK PENGGUNAAN DAN PENGELUARAN YANG MAMPAN

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
1.	Majlis Perbandaran Hulu Selangor (MPHS)	• Program SIDINA UCO Program Sisa Jadi Dana (SIDINA) merupakan program kitar semula barangan yang boleh menjadi punca pendapatan kepada komuniti. Program ini merupakan salah satu inisiatif MPHS dalam menggalakkan kadar kitar semula. UCO (<i>Used Cooking Oil</i>) atau minyak masak terpakai merupakan salah satu barangan yang boleh dikitar semula dengan harga belian sebanyak RM 2.30/kg. • Program Anjung MPHS Merupakan satu platform pendidikan secara dalam talian yang memfokuskan topik kelestarian dan pemanasan global. Program ini diadakan bagi

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
		meningkatkan tahap kesedaran komuniti mengenai Matlamat Pembangunan Lestari (SDG) dan isu perubahan iklim.

MEMASTIKAN KETERSEDIAAN DAN KELESTARIAN PENGURUSAN AIR DAN SANITASI UNTUK SEMUA

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
1.	Pusat Kesihatan Daerah Hulu Selangor	• Kajian Kualiti Air Kajian ini dijalankan bagi memastikan sumber air adalah selamat untuk digunakan. Kajian ini mendapat kerjasama dengan pihak Lembaga Urus Air Selangor (LUAS) dan Suruhanjaya Perkhidmatan Air Negara.
2.	Pengurusan Air Selangor	• Pemantauan Kualiti Air Pemantauan kualiti air terawat dan air mentah dijalankan di titik pensampelan. Pemantauan ini dijalankan bagi mengelakkan pencemaran sungai dan memastikan kualiti air terjamin untuk kegunaan penduduk. • Kempen Menjaga Sungai Pemantauan kualiti air terawat dan air mentah dijalankan di titik pensampelan. Pemantauan ini dijalankan bagi mengelakkan pencemaran sungai dan memastikan kualiti air terjamin untuk kegunaan penduduk.

MENGAMBIL TINDAKAN SEGERA UNTUK MENANGANI PERUBAHAN IKLIM DAN KESANNYA

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
1.	Majlis Perbandaran Hulu Selangor (MPHS)	• Zon Bandar Rendah Karbon Zon ini diwujudkan bagi mengurangkan kadar pelepasan karbon di seluruh Selangor meliputi aspek pengurusan tenaga, mobiliti, pengurusan sisa, persekitaran hijau dan pengurusan air. MPHS pernah menerima 4 Anugerah Pengiktirafan Diamond di atas pencapaian dalam pengurangan pelepasan Gas Rumah Kaca (GHG) melalui

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
		penyertaan MPHS di dalam Program Cabaran Bandar Rendah Karbon 2030 (LCC2030C) bagi Tahun 2021. Terdapat 4 zon Bandar Rendah Karbon telah diwujudkan dan 16 rakan kongsi. Pelan Tindakan Mikromobiliti Pelan tindakan ini masih dalam proses perancangan yang mana pelan tindakan ini dirangka bagi memastikan kenderaan mikromobiliti digunakan dalam persekitaran yang selamat dan terkawal. Antara contoh kenderaan mikromobiliti ialah basikal elektrik (<i>e-bike</i>), skuter elektrik (<i>e-scooter</i>), unisikal elektrik, papan selaju elektrik, papan roda (<i>hoverboard</i>) dan sebagainya.

MELINDUNGI, MEMULIHKAN DAN MENGGALAKKAN PENGGUNAAN LESTARI EKOSISTEM DARATAN, MENGURUSKAN HUTAN SECARA LESTARI, MEMBANTERAS PENGURUNAN, MENGHENTIKAN DAN MEMULIHKAN KEMEROSOTAN TANAH DAN SERTA MENGHENTIKAN KEHILANGAN BIODIVERSITI.

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
1.	Jabatan Perhutanan Negeri Selangor	Kempen Menanam 100 Juta Pokok Kempen Penanaman 100 juta Pokok bagi tempoh lima tahun dijalankan bermula dari tahun 2021 hingga 2025. Di bawah kempen ini, pada 4 Disember 2022, Pejabat Hutan Daerah Hulu Selangor telah bekerjasama dengan program tanggungjawab sosial korporat Avisena Healthcare Sdn Bhd menanam 80 anak pokok di Taman Eko Rimba Sungai Sendat. Kira-kira 545,000 batang pokok telah ditanam di negeri Selangor melalui Kempen Penanaman 100 juta pokok ini. Dasar Moratorium Pembalakan Selangor satu-satunya negeri yang melaksanakan dasar moratorium pembalakan bagi pemuliharaan

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
		hutan simpanan kekal (HSK) selama tempoh 25 tahun. Dasar ini dapat menjamin tidak wujudnya sebarang aktiviti pembalakan di kawasan hutan simpan kekal.
2.	FELDA Gedangsa	Foodbank Tapir Foodbank Tapir ialah kawasan tanaman khas yang ditanam dengan pelbagai jenis pokok dan tumbuhan yang menjadi makanan semula jadi tapir, bagi menyokong kelangsungan tapir sama ada di habitat semula jadi, kawasan yang telah terganggu, atau berhampiran pusat pemuliharaan. Misalnya, Felda Gedangsa telah dijadikan tapak projek Foodbank Tapir pada 19 Oktober 2023 dengan keluasan 1 ekar tanah. Pada 19 Oktober tersebut, warga FELDA bersama pengurusan FELDA juga telah menanam anak pokok dan antaranya adalah anak pokok rambutan pacat iaitu makanan kegemaran tapir.

P4-Peace / Keamanan

**MENGALAKKAN PEMBENTUKAN MASYARAKAT YANG AMAN
DAN MENYELURUH UNTUK PEMBANGUNAN MAMPAN,
MENYEDIAKAN AKSES KEPADA KEADILAN UNTUK SEMUA DAN
MEMBINA INSTITUSI YANG BERKESAN, BERTANGGUNGJAWAB
DAN MENYELURUH PADA SEMUA PERINGKAT**

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
1.	Polis Diraja Malaysia (PDRM)	• Pegawai Perhubungan Sekolah (PPS) PPS diwujudkan dengan tujuan untuk mewujudkan persekitaran harmoni dan selamat di dalam kawasan sekolah menerusi program kesedaran seperti pencegahan buli, penyalahgunaan dadah dan jenayah siber. Pegawai PPS akan mengadakan lawatan ke sekolah dari masa ke semasa untuk bertemu pelajar-pelajar dan memberikan pendidikan tentang keselamatan, disiplin dan pencegahan jenayah.
2.	Majlis Perbandaran Hulu Selangor (MPHS)	• Program Bandar Selamat Program Bandar Selamat mula diperkenalkan pada tahun 2004 bagi mengurangkan kadar indeks jenayah di Selangor. Komponen umum Program Bandar Selamat terdiri daripada: 1. Pemasangan lampu jalan dan lampu keselamatan 2. CCTV kawalan keselamatan 3. Pembinaan laluan pejalan kaki selamat (<i>Pedestrian Walkway Zon</i>) 4. Pelekat zon selamat dan tanda amaran
3.	Jabatan Kebajikan Masyarakat	• Jabatan Pembangunan Kanak-kanak Jabatan Pembangunan Kanak-kanak ditubuhkan pada tahun 2023. Jabatan ini mempunyai lima teras utama iaitu pencegahan, pembangunan, perlindungan, pemulihan dan pengintegrasian kepada kanak-kanak. Jabatan ini telah meluluskan 169 perjawatan kontrak daripada pelbagai skim

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
		perkhidmatan dan gred untuk tahun 2023 bagi memastikan kecekapan dan perkhidmatan yang efektif serta profesional dapat diberikan demi kesejahteraan kanak-kanak di negara ini.
4.	Pejabat Tanah dan Galian Negeri Selangor (PTGS)	• Lesen Melombong Tuan Punya Lesen Melombong Tuan Punya merujuk kepada kebenaran rasmi yang dikeluarkan oleh Pejabat Tanah dan Galian (PTG) Negeri Selangor kepada pemilik tanah persendirian (dipanggil “tuan punya”) untuk menjalankan aktiviti perlombongan di atas tanah milik sendiri seperti lombong pasir, batu, atau bahan mineral lain. Lesen ini perlu bagi mengawal ketirisan hasil kepada kerajaan negeri Selangor. Penguatkuasaan lesen ini juga perlu dalam mengawal aktiviti pembangunan dan alam sekitar selaras dengan pembangunan mampan di negeri Selangor.
5.	Pejabat Kesihatan Daerah Hulu Selangor	• Program VIP (<i>Voluntary Immunization Programme / Voluntary Health Program</i>) Program VIP merangkumi pelbagai bentuk inisiatif kesihatan sukarela yang menyasarkan wanita, remaja dan kanak-kanak termasuklah: 1. Program Derma Darah 2. Program Vaksinasi Sukarela 3. Program Kesihatan Remaja & Reproduktif (KASIH Remaja) 4. Program Saringan Kesihatan Wanita 5. Program Derma Barangan (Sokongan Sosial) • Program MY SAVE (<i>Malaysia Suicide Awareness Voices of Education</i>) Program MY SAVE merupakan salah satu inisiatif kesedaran awam dan pendidikan untuk menangani isu bunuh diri, tekanan mental, dan kesihatan psikososial di Malaysia. Program MY SAVE ini menyasarkan pelajar sekolah dan Institut Pengajian Tinggi, belia, kakitangan awam dan swasta, petugas kesihatan serta seluruh masyarakat umum.

BIL	AGENSI	PROGRAM/TINDAKAN
		Melalui program ini, wujudnya <i>Gatekeeper</i> yang dilatih untuk mengenal pasti, memberi sokongan awal, dan merujuk seseorang yang berisiko mengalami masalah kesihatan mental atau kecenderungan membunuh diri kepada bantuan profesional.

Nota

* Tindakan yang dinyatakan hanya sebahagian kecil sahaja daripada program-program yang dijalankan oleh agensi yang terlibat.

* Terdapat beberapa SDG yang tidak mempunyai program pelaksanaan kerana agensi yang berkaitan tidak dapat hadir dan/atau tiada penerangan yang lebih terperinci tentang tindakan yang sedang dilaksanakan

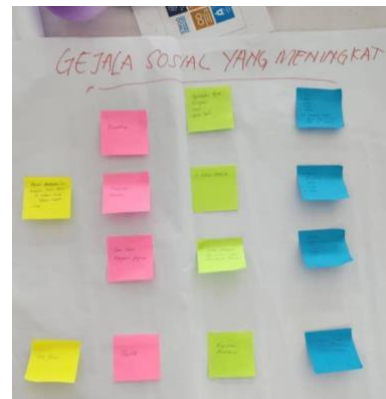
Hasil Dapatan Kedua : Cadangan Penyelesaian Isu Oleh Agensi

Beberapa isu telah dipilih untuk dibincangkan hasil daripada aktiviti pemetaan isu yang telah dijalankan. Memandangkan isu yang dibangkitkan adalah isu semasa yang sedang dalam tindakan, pihak agensi telah mencadangkan cadangan penyelesaian sedia ada serta cadangan baru yang perlu di beri perhatian. Isu yang telah dibincangkan adalah adalah mencakupi isu;

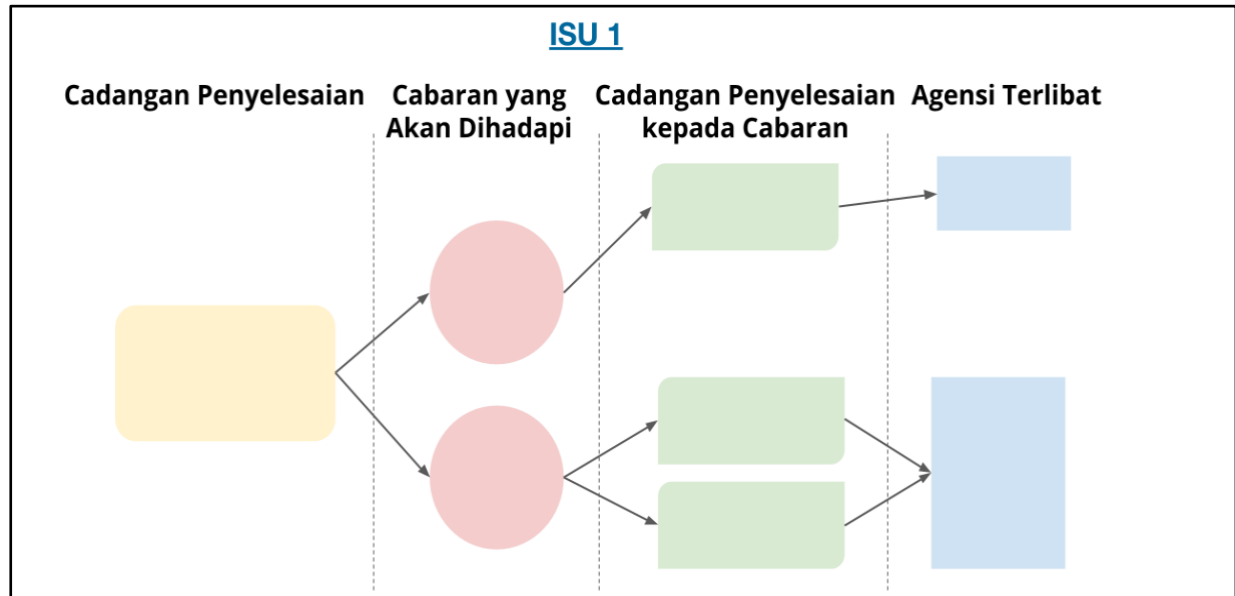
- **Sosial** - Gejala Sosial yang Semakin Meningkat
- **Alam Sekitar** - Pengurusan Sampah

Perbincangan penyelesaian isu ini telah dijalankan berdasarkan perincian yang berikut;

- Cadangan penyelesaian
- Cabaran yang akan dihadapi
- Cadangan Penyelesaian kepada cabaran
- Agensi terlibat
- SDG berkaitan

Perbincangan penyelesaian isi ini telah dijalankan berdasarkan kerangka dibawah:

Isu: Gejala Sosial yang Semakin Meningkat

Berikut merupakan solusi yang dicadangkan oleh wakil-wakil agensi kerajaan sewaktu perbincangan dijalankan

CADANGAN PENYELESAIAN	CABARAN YANG MUNGKIN AKAN DIHADAPI	CADANGAN PENYELESAIAN CABARAN YANG AKAN DIHADAPI	AGENSI BERKAITAN
Program bersepadu rakyat Program ini dicadangkan untuk diadakan meliputi 3 kawasan DUN (Hulu Bernam, Kuala Kubu Bharu dan Batang Kali) bagi memastikan liputan yang lebih menyeluruh. Kekerapan pelaksanaan adalah setiap 3-4 bulan bagi memastikan kesinambungan dan keberkesanan.	Peruntukan yang Besar Peruntukan yang besar lebih-lebih lagi program yang dicadangkan ini berkemungkinan melibatkan 3 DUN dengan kekerapan setiap 3 atau 4 bulan sekali. Antara aspek yang perlu dititikberatkan ialah • Logistik - tempat, peralatan, pengangkutan • Sumber manusia - fasilitator, tetamu jemputan, sukarelawan • Aktiviti sokongan - bantuan	Berkolaborasi dengan agensi yang berkaitan seperti KEMAS, KBS, JPAM, AADK dan NGO untuk perkongsian kos dan sumber tenaga. Dalam masa yang sama, permohonan peruntukan khas turut dapat dipanjangkan melalui pihak Ahli Parlimen, ADUN, EXCO kerajaan Negeri mahupun Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga & Masyarakat (KPWKM). Syarikat swasta seperti PETRONAS dan Maybank turut dilibatkan sebagai penaja program melalui inisiatif CSR syarikat.	• Penghulu • Jawatankuasa Pembangunan dan Keselamatan Kampung (JPKK) • Jabatan Kemajuan Masyarakat (KEMAS) • Kementerian Belia dan Sukan Malaysia (KBS) • Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga & Masyarakat (KPWKM) • Pengerusi Taman • Polis Diraja Malaysia (PDRM) • Agensi Antidadah

CADANGAN PENYELESAIAN	CABARAN YANG MUNGKIN AKAN DIHADAPI	CADANGAN PENYELESAIAN CABARAN YANG AKAN DIHADAPI	AGENSI BERKAITAN
	makanan, bahan aktiviti, hadiah peserta ● Promosi - media cetak atau secara dalam talian Dana yang terhad mungkin akan menjejaskan skala dan kualiti program.		Kebangsaan (AADK) ● Jawatankuasa Pembangunan Daerah ● Agensi negeri ● NGO
	Kumpulan Sasar Terdapat beberapa cabaran dalam mengenalpasti kumpulan sasaran yang sepatutnya menyertai program ini. Salah satunya adalah terdapat beberapa golongan seperti remaja yang tercicir dan penagih dadah mungkin tidak akan hadir secara sukarela ke program ini. Terdapat juga kemungkinan segelintir masyarakat tidak berminat untuk menyertai program	Mengenalpasti lokasi strategik dan menjalankan program di kawasan <i>hotspot</i> (contoh: rumah flat/PPR atau kawasan yang padat penduduk) atau tempat yang kumpulan sasaran biasa berkumpul (contoh: gelanggang futsal, terowong, kedai kopi). Aktiviti yang akan dijalankan haruslah bersesuaian dengan umur dan keperluan kumpulan sasaran.	

CADANGAN PENYELESAIAN	CABARAN YANG MUNGKIN AKAN DIHADAPI	CADANGAN PENYELESAIAN CABARAN YANG AKAN DIHADAPI	AGENSI BERKAITAN
	ini kerana dari segi persepsi mereka ianya tidak relevan atau membosankan. Cara untuk Mengukur Kejayaan Program Tanpa indikator dan metrik yang jelas, sukar untuk menilai impak program yang dilaksanakan. Program yang tidak mempunyai impak berdepan kesukaran untuk dilaksanakan lagi pada masa akan datang.	Dari segi kuantitatif, kejayaan program dapat diukur menggunakan kadar penurunan indeks jenayah daripada PDRM beberapa bulan selepas program berlangsung. Dalam masa yang sama, peningkatan bilangan penyertaan dari masa ke semasa turut menjadi kayu ukur keberhasilan program.	
Mewujudkan hub belia Hub ini menjadi kawasan untuk belia-belia bersantai dan melakukan aktiviti. Sebagai contoh studio untuk mereka melakukan aktiviti <i>indoor games</i>. Hub ini penting bagi memastikan kegiatan belia	Peruntukan yang besar Kos pembangunan dan penyelenggaraan Hub Belia melibatkan perbelanjaan yang tinggi termasuk aspek pembayaran sewa, pengubahsuaian premis, pembelian peralatan serta upah fasilitator	Menggunakan bangunan kosong atau terbiar untuk diubahsuai menjadi pusat belia. Pihak terlibat boleh bekerjasama dengan pihak PBT atau pemilik bangunan untuk menggunakan bangunan tidak aktif sebagai Hub Belia sementara. Secara tidak langsung, pendekatan ini dapat mengurangkan kawasan <i>blackspot</i> yang boleh menyumbang	• Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) • Kementerian Belia dan Sukan Malaysia (KBS) • Pemilik hartanah/ bangunan

CADANGAN PENYELESAIAN	CABARAN YANG MUNGKIN AKAN DIHADAPI	CADANGAN PENYELESAIAN CABARAN YANG AKAN DIHADAPI	AGENSI BERKAITAN
dapat dipantau dan mereka dapat dielakkan daripada terlibat dalam aktiviti-aktiviti tidak bermoral.		kepada aktiviti tidak bermoral seperti ketagihan dadah, vandalisme dan melepak. Tambahan itu, peruntukan bagi peralatan dapat dikurangkan melalui sumbangan peralatan seperti meja, komputer dan bahan program. Sumbangan ini boleh dibuat kepada syarikat korporat melalui inisiatif CSR atau melalui platform media sosial untuk kempen derma peralatan terpakai yang masih berfungsi.	• Jawatankuasa Pembangunan Daerah • Agensi negeri • NGO

Fakta Tambahan

Kebanyakan hub belia terletak di kawasan bandar dan jauh dari Hulu Selangor seperti di Kuala Lumpur dan bandar-bandar seperti Subang, Shah Alam dan Petaling Jaya. Kebanyakan belia terpaksa berjalan jauh untuk ke kawasan tersebut. Disebabkan itu, banyak kelompok belia lebih memilih untuk melepak di kawasan awam seperti di terowong dan tepi jalan serta menghabiskan masa di rumah dengan bermain game.

Untuk menangani isu ini, cadangan penyelesaiannya adalah dengan mengenal pasti tapak yang sesuai seperti dewan komuniti, ruang kosong di pusat bandar atau lot kedai yang tidak digunakan yang boleh diubahsuai menjadi pusat aktiviti belia. Malah, tempat tersebut perlu dikendalikan oleh individu bagi memastikan ianya kekal terjaga dan teratur. Langkah awal adalah dengan menjalankan tinjauan (*survey*) untuk memahami keperluan spesifik belia setempat, lokasi strategik yang mudah diakses serta mendapatkan maklum balas komuniti bagi memastikan keberkesanan hub yang bakal dibangunkan.

Isu: Pengurusan Sampah

Wakil agensi telah memecahkan cabaran-cabaran yang mungkin akan dihadapi kepada dua kumpulan sasaran bersama cabaran yang mungkin akan dihadapi iaitu:

1. Komuniti (Orang Asli dan Kampung Baru)

- Infrastruktur
- Dana

2. Peniaga

- Amalan
- Logistik
- Penguatkuasaan

Berikut merupakan solusi yang dicadangkan oleh wakil-wakil agensi kerajaan sewaktu perbincangan dijalankan:

CADANGAN PENYELESAIAN	CABARAN YANG MUNGKIN AKAN DIHADAPI	CADANGAN PENYELESAIAN CABARAN YANG AKAN DIHADAPI	AGENSI BERKAITAN
Menambah baik pengurusan kutipan sampah	Infrastruktur yang Tidak Menyokong Kutipan Sampah dari Rumah ke Rumah Infrastruktur seperti jalanraya yang sempit atau berlubang menyukarkan lori kompaktor untuk masuk ke kawasan perumahan untuk mengutip sampah. Malah terdapat juga rumah yang	Bekerjasama dengan pihak JKR dan PBT untuk menaiktaraf jalan kampung terutamanya di laluan keluar masuk dan laluan kutipan sampah. Kawasan sasaran ialah Kampung Orang Asli dan Kampung Baru. Pada masa yang sama, digalakkan untuk menggunakan lori sampah bersaiz kecil bagi memudahkan pergerakan di kawasan sempit.	• Jabatan Kerja Raya (JKR) • Pejabat Daerah dan Tanah (PDT) • Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) • SW Corp

CADANGAN PENYELESAIAN	CABARAN YANG MUNGKIN AKAN DIHADAPI	CADANGAN PENYELESAIAN CABARAN YANG AKAN DIHADAPI	AGENSI BERKAITAN
	terletak di kawasan tinggi dan berbukit yang jauh dari jalan utama menyebabkan pihak kontraktor sukar untuk mengakses masuk.		
	Kos Operasi yang Tinggi Antara kos yang perlu diambil kira dalam mengendalikan kutipan sampah ialah perbelanjaan minyak, penyelenggaraan lori, upah pekerja dan penyelenggaraan pusat kutipan.	Subsidi operasi dapat diperolehi melalui pelaksanaan Akta 672 (Akta Pengurusan Sisa Pepejal Negara). Berdasarkan maklum balas daripada wakil agensi yang hadir, akta ini dijangkakan bakal dilaksanakan di Selangor pada tahun hadapan. Sekiranya Akta 672 ini diguna pakai di Selangor, Kerajaan Negeri akan mendapat subsidi dari Kerajaan Persekutuan untuk menguruskan sisa pepejal dan pembersihan awam. Dengan peruntukan yang lebih besar, pelbagai penambahbaikan khususnya dari sudut logistik dan tenaga kerja dapat dilakukan dan ini sekaligus dapat meningkatkan lagi kualiti serta mutu perkhidmatan kutipan sisa pepejal dan pembersihan awam	• Kerajaan Persekutuan • Pihak Berkuasa Tempatan (PBT)

CADANGAN PENYELESAIAN	CABARAN YANG MUNGKIN AKAN DIHADAPI	CADANGAN PENYELESAIAN CABARAN YANG AKAN DIHADAPI	AGENSI BERKAITAN
		kepada rakyat negeri Selangor. Mengenakan cukai atau bayaran langsung untuk tabung pengurusan sampah dengan anggaran caj minima adalah RM5-RM10 sebulan. Bagi golongan isi rumah berpendapatan rendah, mereka boleh memohon pengecualian bayaran dengan syarat menyertai program kitar semula. Secara tidak langsung dapat menggalakkan masyarakat untuk terlibat aktif usaha kitar semula dan mengurangkan jumlah sampah sedia ada.	
	Sikap dan Mentaliti Peniaga Sikap segelintir peniaga yang suka ambil mudah dengan kebersihan. Sebagai contoh: peniaga meninggalkan sisa selepas berniaga dengan tanggapan bahawa pihak PBT yang akan dan bertanggungjawab membersihkan kawasan tapak	Mengadakan kempen perubahan tingkah laku menggunakan pendekatan <i>Communication for Behavioural Impact</i> (COMBI). Pendekatan ini menggabungkan; • Pendidikan melalui ceramah interaktif • Demonstrasi pengurusan sisa secara praktikal • Penggunaan media tempatan (poster, <i>flyers</i>, bunting etc)	• Jabatan Penerangan • Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) • Ketua Komuniti

CADANGAN PENYELESAIAN	CABARAN YANG MUNGKIN AKAN DIHADAPI	CADANGAN PENYELESAIAN CABARAN YANG AKAN DIHADAPI	AGENSI BERKAITAN
	berniaga. Tambahan lagi, budaya kitar semula dalam kalangan masyarakat masih lagi rendah.	Bagi menggalakkan lagi para peniaga untuk mengamalkan kebersihan di tempat berniaga, dicadangkan untuk diadakan pertandingan kebersihan antara gerai dengan hadiah yang menarik.	
	Logistik Antara kekangan yang dihadapi oleh pihak PBT ialah keterbatasan ruang untuk meletakkan kontena <i>Roll-on Roll-off</i> (RORO) terutamanya di kawasan pasar malam dan tempat perniagaan yang lain. Selain itu, Hulu Selangor mempunyai keluasan kawasan yang besar menyebabkan jumlah kontena RORO tidak mencukupi.	Dalam masa terdekat, pihak PBT boleh bekerjasama dengan pihak PBT di kawasan sekitar untuk menyewa kontena RORO bagi meningkatkan kapasiti kutipan sampah. Di samping itu, bagi kawasan pasar sedia ada, zon parking khusus haruslah disediakan untuk meletakkan kontena RORO dan mempunyai akses yang mudah untuk lori sampah.	• Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) • SW Corp
	Penguatkuasaan Kelemahan dalam pelaksanaan kompaun oleh pihak PBT disebabkan Selangor	Memperkasakan mekanisme penguatkuasaan melalui pelaksanaan Akta 672 secara menyeluruh bagi kutipan sistem pepejal. Sistem kompaun	• Persekutuan • Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri

CADANGAN PENYELESAIAN	CABARAN YANG MUNGKIN AKAN DIHADAPI	CADANGAN PENYELESAIAN CABARAN YANG AKAN DIHADAPI	AGENSI BERKAITAN
	mengguna pakai Undang-Undang Kecil Pemungutan, Pembuangan dan Pelupusan Sampah Sarap 2007 berdasarkan punca kuasa di bawah Akta 171. Kadar penalti atau denda yang dikenakan kepada pelaku adalah rendah menyebabkan hukuman itu tidak memberi kesan kepada mereka.	berperingkat haruslah dilaksanakan mengikut kadar kekerapan kesalahan. Seandainya akta ini tidak dapat dilaksanakan, dana untuk menyelesaikan isu sampah harus ditingkatkan bagi menambah pengambilan pegawai penguatkuasa dan menambah baik fasiliti dan infrastruktur sedia ada.	Pihak Berkuasa Tempatan (PBT)

Fakta Tambahan

Akta Pengurusan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam atau lebih dikenali sebagai Akta 672 telah digubal dan diwartakan di peringkat persekutuan pada tahun 2007. Akta 672 ini bermatlamat untuk memastikan keseragaman undang-undang dalam pengawalan dan pengawalseliaan perkara-perkara yang berhubungan dengan pengurusan sisa pepejal dan pembersihan awam.

Sekiranya berlaku pelanggaran mana-mana peruntukan di bawah Akta 672 (penalti serta jumlah denda yang dikenakan) adalah lebih tinggi dari peruntukan di bawah Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171) dan ini boleh menjadi salah satu faktor yang membantu mengekang perbuatan pembuangan sampah secara haram di tempat yang tidak sepatutnya¹.

Berikut adalah kadar penalti / denda bagi kesalahan membuang sampah di antara Akta 672 dan Akta 171.

¹ Selangor State Government. (n.d.). *Akta Pengurusan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam 2007*. Dewan Negeri Selangor. <https://dewan.selangor.gov.my/question/akta-pengurusan-sisa-pepejal-dan-pembersihan-awam-2007-2/>

PERUNTUKAN	KADAR DENDA
Akta 672	Tidak kurang daripada sepuluh ribu ringgit dan tidak melebihi satu ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak kurang daripada enam bulan dan tidak melebihi lima tahun atau kedua-duanya.
Akta 171	Tidak melebihi dua ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya.

Pada masa ini, semua PBT Negeri Selangor menguatkuasakan pengurusan sisa pepejal dan pembersihan awam menggunakan Undang-Undang Kecil Pemungutan, Pembuangan dan Pelupusan Sampah Sarap 2007 berdasarkan punca kuasa di bawah Akta 171 disebabkan Kerajaan Negeri Selangor merupakan antara beberapa negeri yang tidak menerima pakai Akta 672.

BAHAGIAN 4:

Penutup

Penutup

Bengkel pembangunan kapasiti bagi Parlimen Hulu Selangor telah berjalan dengan lancar dengan penglibatan wakil-wakil agensi dalam perbincangan dua (2) isu iaitu isu gejala sosial yang makin meningkat dalam kalangan belia di Hulu Selangor dan isu pengurusan sampah melibatkan komuniti Kampung Baru dan Orang Asli serta peniaga pasar malam.

Ketiadaan tempat yang sesuai untuk belia melakukan aktiviti membawa kepada cadangan penyediaan Hub Belia. Inisiatif *'The Room - Muar Youth Hub'* yang telah dilaksanakan oleh Pudipang dengan kerjasama APPGM-SDG merupakan salah satu contoh yang boleh dirujuk bagi pembangunan Hub Belia ini. *The Room* menyediakan ruang kepada belia di Muar untuk terlibat dengan aktiviti kesenian dan kreativiti. Melalui penyediaan platform seperti *The Room* ini, belia di Hulu Selangor dapat disatukan dalam persekitaran yang selamat, produktif dan membina, sekaligus mengurangkan gejala sosial.

Bagi isu pengurusan sampah pula, pendekatan bersepadu yang menggabungkan penambahbaikan infrastruktur (kontena RORO dan akses jalan raya), pendidikan komuniti (melalui kaedah COMBI) dan penguatkuasaan akta menunjukkan cadangan yang diberikan bersifat *bottom-up* (menerusi penglibatan komuniti), *top-down* (pelaksanaan akta) dan pendidikan yang berterusan.

Kesimpulannya, kerjasama antara setiap agensi yang terlibat dan komuniti haruslah diperkukuhkan bagi memastikan cadangan yang diutarakan dapat dilaksanakan dalam jangka masa panjang.

Bengkel Pembangunan Kapasiti Kepimpinan Matlamat Pembangunan Mampan anjuran Unit Pembangunan Kapasiti, Jabatan Penyelarasan Kawasan Parlimen, APPGM-SDG merupakan satu inisiatif untuk memperkukuh penyetempatan Matlamat Pembangunan Mampan (SDG) melalui penglibatan pemegang taruh di peringkat kawasan parlimen. Bengkel ini berasaskan pendekatan setempat yang menekankan pemahaman terhadap realiti, keperluan, cabaran dan potensi komuniti sebagai asas kepada pembangunan penyelesaian yang lebih responsif dan mampan.

Sepanjang tahun 2025, bengkel ini telah melibatkan 32 kawasan Parlimen, dengan 4 kawasan digabungkan berdasarkan pertimbangan pentadbiran di bawah pihak berkuasa tempatan yang sama. Hasilnya, sebanyak 28 siri bengkel telah dilaksanakan, menghimpunkan ahli-ahli parlimen, agensi kerajaan, pihak berkuasa tempatan, komuniti dan pelbagai pemegang taruh dalam usaha mengenal pasti isu, memahami cabaran serta meneroka penyelesaian yang bersesuaian dengan konteks setempat. Bengkel ini telah menyediakan ruang dialog dan pembelajaran bersama bagi mengenalpasti isu pembangunan setempat, memahami cabaran semasa, meneliti intervensi sedia ada serta meneroka cadangan penyelesaian dan peluang kerjasama.

Laporan Bengkel Pembangunan Kapasiti Kawasan Parlimen 2025 ini menghimpunkan dapatan utama daripada proses tersebut dan disusun mengikut zon bagi mengenalpasti isu, cabaran dan tema yang merentasi kawasan parlimen, di samping mengekalkan keunikan konteks setiap lokaliti. Dapatan yang dikemukakan mencerminkan pengalaman dan perspektif pemegang taruh di lapangan serta memberikan gambaran tentang keutamaan pembangunan yang dikenal pasti di peringkat setempat.

Selain menjadi terbitan rujukan pelaksanaan program, ***laporan*** ini berfungsi sebagai sumber pengetahuan dan bukti setempat yang dapat menyokong perbincangan berkaitan perancangan, penyelarasan antara agensi, pembangunan intervensi dan tindakan susulan. Ia turut mengetengahkan kepentingan pendekatan merentas sektor dalam menangani isu pembangunan yang saling berkait serta keperluan untuk memperkukuh hubungan antara pemegang taruh, dan membuka ruang kepada tindakan yang lebih berasaskan bukti.

MATLAMAT PEMBANGUNAN MAMPAN

Persatuan Promosi Matlamat Pembangunan Lestari (PPM-023-14-07012020)

A-1-10, Block A, 8 Avenue, Jalan Sungai Jernih 8/1, Seksyen 8, Petaling Jaya, 46050, Selangor

secretariat@appgm-sdg.com

<https://www.facebook.com/APPGMSDGMY>

